ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

BO‘LAJAK MAKTAB O‘QITUVCHILARNING INKLYUZIV TA’LIM KOMPITENTIYASINI SHAKLLANTIRISH
FORMING INCLUSIVE EDUCATION COMPETENCE OF FUTURE SCHOOL TEACHERS

Nosirov Po’lat Raximovich
OSIYO XALQARO UNIVERSITETI MAGISTRANTI

ANNOTATSIYA: Maqola kelajakdagi o‘qituvchilarning inklyuziv kompetentligining umumlashtiruvchi shaxsiy ta’lim sifatidagi ahamiyatini aniqlashga qaratilgan. Inklyuziv kompetentsiyani shakllantirish mezonlari va darajalarini asoslash kontekstli ta’lim texnologiyasi asosida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy tayyorgarlik jarayonida inklyuziv kompetentsiyasini shakllantirish modelini ishlab chiqishga imkon berdi, ushbu model bir-biriga bog‘liq bo‘lgan, axborotga yo‘naltirilgan, kvaziprofessional bosqichlar ketma-ketligini o‘z ichiga oladi.

Tadqiqot natijasi inklyuziv ta’lim jarayonida o‘z kasbiy funktsiyalarini bajarish qobiliyatini belgilovchi omillar va shartlarni aniqlashdan iborat;

Tadqiqot ishining xulosasi uning tarkibidagi o‘qituvchilar o‘rtasida inklyuziv kompetentsiyaning aniqlangan tarkibiy qismlari, shu jumladan motivatsion, kognitiv, operatsion va aks ettiruvchi komponentlar bo‘lishi mumkinligi.

Kalit so‘zlar: inklyuziv kompetentsiya, model, modulli kompetentsiya yondashuvi.

ABSTRACT The article aims to identify the importance of inclusive competence of future teachers as a generalized personal education. Substantiation of criteria and levels of inclusive competence based on contextual educational technology allowed to develop a model of inclusive competence formation in the professional training of future teachers, which is an interconnected, information-oriented, quasi-professional stages. sequence.

The results of the study are to identify the factors and conditions that determine the ability to perform their professional functions in the process of inclusive education;

The conclusion of the research paper is that its components may include identified components of inclusive competence among teachers, including motivational, cognitive, operational, and reflective components.

Keywords: inclusive competence, model, modular competency approach.

KIRISH

XX asr oxiri va XXI asr boshlaridagi ijtimoiy siyosatning global tendentsiyasi ta’limda integratsiyani yo‘lga qo‘yish, segregatsiyaning turli ko‘rinishlariga qarshi kurashish bo‘ldi. Bu ta’lim muassasalarida imkoniyati cheklangan talabalar tomonidan ta’lim standartining turli darajalarini shakllantirishda real tenglikni ta’minlash uchun sharoit yaratadigan nazariy tamoyillarni ishlab chiqish bilan bog‘liq. Zamonaviy professional ta’limning ustuvor vazifasi - imkoniyati cheklangan o‘quvchilar uchun samaradorlikni ta’minlaydigan professional ta’lim tashkilotlari tarmog‘ining ko‘payishidir. Jamiyatimizda o‘rganilayotgan toifadagi shaxslar sonining ko‘payishi, ta’lim va tarbiyaning mavjud texnologiyalari va modellarining yetishmasligi, o‘quvchilarning yetarli ehtiyoj va imkoniyatlari, ularning jamiyatga ijtimoiy integratsiyalashuvi muammolarining polimerizatsiyasi davlatning ijtimoiyiqtisodiy va ta’lim siyosatining alohida ta’limga muhtoj bo‘lgan shaxslar va talabalarga nisbatan nomukammalligi to‘g‘risida xulosa chiqarishga imkon beradi.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

Hozirgi vaqtda jahon ta’lim amaliyotida "integratsiya" - bir butunlikka birlashish atamasi "innklyuziya" "qo‘shilish" atamasi bilan almashtirilmoqda[1, 120 b.].

Integratsiya ma’lum bir o‘quvchini tizim talablariga moslashtirishni o‘z ichiga oladi, inklyuziya esa tizimni o‘quvchi ehtiyojlariga moslashtirishdir.

Bundan kelib chiqqan holda, inklyuziv ta’lim deganda biz ta’limning hamma uchun mavjudligini va barcha shaxslarning turli ehtiyojlariga moslashish nuqtai nazaridan umumiy ta’limni rivojlantirishni nazarda tutadigan kengroq integratsiya jarayonini tushunamiz.

XX asrning 90-yillari o‘rtalariga qadar nogironlarni o‘qitish asosan maktabinternatlarda olib borildi, bu esa bu individuumlarning ijtimoiy izolyatsiyasiga va otaonalarning ularni tarbiyalashdan chetlatishiga olib keladi.

Natijada maktab-internatlar bitiruvchilari jamiyatga keyingi integratsiyalashuvida qiyinchiliklarga duch kelishmoqda. Shu bilan birga, maxsus ta’lim tizimi homiyligida bo‘lgan ko‘plab talabalar ta’lim muassasalarida o‘qishlari mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Nogironligi bo‘lgan shaxslarni normal rivojlanayotgan tengdoshlari bilan birgalikda o‘qitishga global yondashuvni hisobga olgan holda, so‘nggi yillarda ularning umumiy ta’lim muhitiga integratsiyalashuvi va qo‘shilishi jarayoni faollashmoqda. Kasb-hunar ta’limining ta’lim tashkilotlariga integratsiya va inklyuziya g‘oyalarini keng joriy etish ko‘p jihatdan xodimlarning malakasiga bog‘liq bo‘lib, bu kelajakdagi kasbiy ta’lim o‘qituvchilarini tayyorlash jarayonida o‘zgarishlarni talab qiladi. Shu nuqtai nazardan, bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasini ularning kasbiy kompetentsiyasining tarkibiy qismi sifatida shakllantirish muammosi alohida ahamiyatga ega.

"O‘qituvchining kasbiy kompetensiyasi" tushunchasi XX asrning mahalliy psixologik-pedagogik adabiyotlarida keng ko‘rib chiqildi.

Ba’zi tadqiqotchilar kasbiy kompetentsiyani madaniyat tushunchasi bilan (E.V.Bondarevskaya, E.V.Popova, A.I.Piskunov), boshqalari - kasbiy ta’lim darajasi (B.S.Gershunskiy) bilan bog‘laydilar, uni shaxsning sub’ektiv xususiyatlaridan biri sifatida belgilaydilar , bu kasbiy faoliyat samaradorligini belgilaydi. faoliyati (D.M.Grishin, N.V.Kuzmina, A.K.Markova, L.M.Mitina, A.I.Piskunov va boshqalar), kompetentsiyani kasbiy burchlarning bajarilishini ta’minlaydigan bilim, ko‘nikma va ko‘nikmalar, kasbiy ahamiyatga ega bo‘lgan shaxs xususiyatlarini o‘z ichiga olgan tizim sifatida ko‘rib chiqadi (T.G.Braje, N.I.Zaprudskiy). [2, 8-bet].

Ushbu kontseptsiyaning mohiyatini aniqlashga yondashuvlardagi farqlarga qaramay, ko‘pchilik tadqiqotchilar o‘qituvchining kasbiy kompetentsiyasini tizimli hodisa deb bilishadi va bu atamani professional faoliyatni muvaffaqiyatli amalga oshirish qobiliyatini belgilaydigan murakkab integrativ shaxsiy ta’lim sifatida tushunishadi. Hozirgi vaqtda rus pedagogikasida umumiy va kasb-hunar ta’limi sohasida kompetensiyaga asoslangan yondashuv shakllangan (E.A.Gnatishina, E.Ya.Kogan, A.A.Pinskiy, E.I.Saxarchuk, V.V.Serikov, I.D.Frumin va boshqalar) [5, b. .116].

Ta’limning maqsadi va natijasi sifatida kompetentsiyaga asoslangan yondashuv kelajakda professional faoliyatda kompetentsiya sifatida namoyon bo‘ladigan turli darajadagi asosiy kompetentsiyalarni shakllantirishni belgilaydi. Biz shuni ta’kidlaymizki, hozirgi vaqtda uchta asosiy model birgalikda mavjud: tibbiy, normalizatsiya (integratsiya) va ijtimoiy (inklyuziv). Tibbiy model nogironlarni maxsus ta’lim tashkilotlarida tayyorlash zarurligini nazarda tutadi. Ikkinchi model, ya’ni integratsiya, mavjud sharoitlarga moslashishni hisobga olgan holda, nogironligi bo‘lgan shaxslar uchun ta’lim muassasalarida o‘qitish imkoniyatini beradi. Geterojen guruh uchun yagona ta’lim

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

makonini yaratish g‘oyalariga asoslangan inklyuziya kasbiy ta’limni barcha shaxslarning turli ehtiyojlariga moslashish nuqtai nazaridan rivojlantirishni ta’minlaydi. Inklyuziv ta’lim turli xil ta’lim yo‘nalishlari bo‘ylab bir makonda nogironlar va odatda rivojlanayotgan tengdoshlarini birgalikda o‘qitishni o‘z ichiga oladi. [3, 55 b.].

Inklyuziv ta’limni amaliy qo‘llay olish uchun nafaqat moddiy bazaga, balki jamiyat a’zolarining turli lavozimlariga oid qator muammolarni, eng avvalo, pedagoglarining o‘z kasbiy faoliyatini yangi sharoitlarda amalga oshirishga tayyor emasliklarini hal etish zarur.

Tadqiqotimiz kontekstida biz pedagoglarining inklyuziv kompetentsiyasini ularning kasbiy kompetentsiyasining tarkibiy qismi, jumladan, asosiy mazmuni va funktsional kompetentsiyalari sifatida ko‘rib chiqamiz. O‘qituvchi kompetensiyasining yaxlit tuzilmasini umumiy, asosiy, maxsus va alohida kompetensiyalar yig‘indisi sifatida tavsiflash uchun quyidagi darajalarni ajratamiz. Umumiy kalit mazmuni va funktsional vakolatlarini o‘z ichiga olgan shaxsning umumiy kompetensiyasi. O‘qituvchining kasbiy kompetentsiyasi, shu jumladan muayyan kasbiy sohadagi mutaxassisning asosiy kasbiy kompetentsiyasi, masalan, o‘qituvchi, o‘qituvchi, o‘qituvchi-psixolog, ijtimoiy o‘qituvchi, o‘qituvchi-defektolog va boshqalar.

Pedagogik faoliyat olib boriladigan ta’lim tashkilotining o‘ziga xosligi va faoliyat yo‘naltirilgan ob’ekti talab qiladigan o‘qituvchining maxsus kasbiy kompetentsiyalari, masalan, o‘qituvchining turli toifadagi shaxslar bilan ishlash bo‘yicha kasbiy malakasi; ota-onalar bilan va boshqalar.

Muayyan pedagogik harakatni amalga oshirishni, aniq pedagogik vazifani hal qilishni ta’minlaydigan o‘qituvchining shaxsiy kasbiy kompetentsiyalari. Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetensiyasi maxsus kasbiy kompetentsiyalar darajasini bildiradi. Bu inklyuziv ta’lim jarayonida o‘quvchilarning turli xil ta’lim ehtiyojlarini hisobga olgan holda kasbiy funktsiyalarni bajarish qobiliyatini belgilaydigan va nogiron o‘quvchini umumiy ta’lim tashkiloti muhitiga kiritishni ta’minlaydigan integral shaxsiy ta’limdir. uning rivojlanishi va o‘zini o‘zi rivojlantirish uchun shart-sharoitlar. Ushbu tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyalari tarkibi asosiy tarkib kompetentsiyalarini - motivatsion, kognitiv, refleksiv va asosiy operatsion kompetentsiyalarni o‘z ichiga oladi, biz ularni kelajakdagi kasb-hunar ta’limi o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasining tarkibiy qismlari sifatida ko‘rib chiqamiz.

Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasining motivatsion komponenti chuqur shaxsiy qiziqish, nogironligi bo‘lgan shaxslarni normal rivojlanayotgan tengdoshlari muhitiga kiritish hamda turli motivlar to‘plami (ijtimoiy, kognitiv, kasbiy, shaxsiy rivojlanish va o‘zini o‘zi tasdiqlash , shaxsiy farovonlik va boshqalar) kontekstida pedagogik faoliyatni amalga oshirishga ijobiy e’tibor bilan tavsiflangan motivatsion kompetentsiyani o‘z ichiga oladi.

Motivatsion kompetentsiya - bu inklyuziv ta’limning maqsad va vazifalariga mos keladigan qadriyatlar, ehtiyojlar, motivlar to‘plamiga asoslanib, o‘zini muayyan kasbiy harakatlarni bajarishga undash qobiliyatidir.

Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasining kognitiv komponenti kognitiv kompetentsiyani o‘z ichiga oladi, bu inklyuziv ta’limni amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan bilimlar tizimi va kognitiv faoliyat tajribasi asosida pedagogik fikrlash qobiliyati, kognitiv kompetentsiyani o‘z ichiga oladi. inklyuziv ta’limning nazariy va amaliy muammolarini hal etish uchun muhim bo‘lgan ma’lumotlarni idrok etish, ongda qayta ishlash, xotirada saqlash va kerakli vaqtda takrorlash.

Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasining refleksiv komponenti inklyuziv ta’limni amalga oshirish bilan bog‘liq o‘zlarining ta’lim, kasbiy, kasbiy faoliyatini tahlil qilish qobiliyatida namoyon bo‘ladigan refleksiv kompetentsiyani o‘z ichiga oladi, bunda ularning natijalarini ongli

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

ravishda nazorat qiladi. kasbiy harakatlar, haqiqiy pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish amalga oshiriladi.

Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasining operatsion komponenti pedagogik jarayonda aniq kasbiy vazifalarni (talabani tarbiyalash, tarbiyalash va rivojlantirish) bajarish qobiliyati sifatida tavsiflangan va o‘zlashtirilgan usullar va tajribalarni ifodalovchi operatsion kompetentsiyalarni o‘z ichiga oladi. inklyuziv ta’limni muvaffaqiyatli amalga oshirish, yuzaga keladigan pedagogik vaziyatlarni hal qilish, pedagogik muammolarni mustaqil va mobil hal qilish usullari, qidiruv va tadqiqot faoliyatini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan pedagogik faoliyat [4, 77 b.].

Nogironligi bo‘lgan shaxslarni jamiyatga kengroq jalb qilish zarurati bilan bog‘liq bo‘lgan pedagogik nazariya va amaliyot rivojlanishining hozirgi bosqichida mavjud bo‘lgan tendentsiyalar kelajakdagi kasbiy ta’lim o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasini shakllantirish muammosini dolzarb qiladi.

Bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv ta’lim jarayonida o‘zlarining kasbiy funktsiyalarini bajarish qobiliyatini belgilaydigan integral shaxsiy ta’lim sifatida inklyuziv kompetentsiyasining mohiyatini aniqlash; uning tuzilishi, jumladan motivatsion, kognitiv, operativ va refleksiv komponentlar; inklyuziv kompetentsiyani shakllantirish mezonlari va darajalarini asoslash bo‘lajak o‘qituvchilarining kasbiy tayyorgarlik jarayonida inklyuziv kompetentsiyasini shakllantirish modelini ishlab chiqishga imkon berdi. Kontekstli ta’lim texnologiyasiga asoslanib, ushbu model axborotga yo‘naltirilgan, kvaziprofessional va faoliyatning o‘zaro bog‘liq bosqichlari ketma-ketligini o‘z ichiga oladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Olib borilgan eksperimental ishlarning shakllantirish bosqichida, uning maqsadi o‘qituvchilari o‘rtasida zarur inklyuziv kompetentsiyani shakllantirishda pedagogik tajribani tarqatish bo‘yicha loyiha-ijodiy mahsulotni joriy etish bo‘lib, aniq tizimdan foydalanildi. Amalga oshirish vektori kasbiy ahamiyatga ega shaxsiy fazilatlarni shakllantirishga qaratilgan sharoitlar: bag‘rikenglik, aks ettirish, professional ijodkorlik va inklyuziv pedagogik mahsulotlarni amalga oshirish sifatini oshirishga qaratilgan kasbiy pozitsiyani ta’lim jarayoniga tadbiq qilish kerak.

Shakllantirish bosqichining ustuvor xususiyati quyidagi algoritmlar bo‘yicha kasbiy tayyorgarlik ko‘rayotgan o‘qituvchilarning ijobiy axborot va psixologikpedagogik kasbiy va faoliyatini qo‘llab-quvvatlash edi.

Ta’limi tizimidagi o‘qituvchilar o‘rtasida zamonaviy ta’lim jarayonida inklyuziv kompaktlikni shakllantirish dasturlarini amalga oshirish;

- “Umumiy va kasb-hunar ta’limida inklyuziv muhit” (72 soat);
- “Umumiy va kasb-hunar ta’limi qo‘shimchasida imkoniyati cheklangan o‘quvchilarni ijtimoiy-pedagogik qo‘llab-quvvatlash” (72 soat);
- ta’lim muassasasi o‘qituvchilari (70 dan ortiq o‘qituvchilar) tomonidan inklyuziv tajriba hamda kasbiy va shaxsiy portfellarni tahlil qilish uchun ma’lumot kartalarini yaratish uchun muammoli-loyiha bahslarini ishlab chiqish;
- inklyuziv ta’limning empirik joriy etilishini ommalashtirish bo‘yicha pedagogika instituti kafedralarining amaliyot o‘tash joylari negizida ochiq o‘quv mahorat darslari va pedagogik inkubatorlarni o‘tkazish;
- umumiy va kasb-hunar ta’limi o‘qituvchilariga pedagogik va uslubiy qo‘llanmalarni targ‘ib qilishda, ularni o‘quv-uslubiy nashrlar ko‘rinishida pedagogik tarqatishda va inklyuziv ta’lim

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

mavzusi bo‘yicha plakat hisobotlarini ishlab chiqishda yordam berish (20 dan ortiq ta’lim tashkilotlari).

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqotning asosiy istiqbollari o‘qituvchilari kasbiy tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish sohasida pedagogik jarayonni tashkil etish va optimallashtirishda olingan natijalarni qo‘llash bilan bog‘liq. Kelgusida bo‘lajak o‘qituvchilarining inklyuziv kompetentsiyasini rivojlantirishning qonuniyatlari va mexanizmlarini batafsil tavsiflash, shuningdek, bo‘lajak mutaxassislarni inklyuziv ta’limga tayyorlash bilan bog‘liq ixtisoslik kasbiy ta’lim dasturlarini ishlab chiqish kutilmoqda.

FOYDALANILGA ADABIYOTLAR

1. Konyaeva, E.A., Konyaev, A.S. Ta’lim tashkilotlarining tarmoq o‘zaro hamkorligini me’yoriy-huquqiy tartibga solish [Matn] / E.A. Konyaeva, A.S. Konyaev // Tarmoqli o‘zaro ta’sir ta’lim sohasida davlat siyosatini amalga oshirish shakli sifatida: Butunrossiya materiallari to‘plami. ilmiy - mashq qilish. konf. dan int. ishtirok etish 2015 yil 18-19 fevral, Chelyabinsk-Yekaterinburg. – Chelyabinsk СИМАРС, 2015. – С.118 – 121.

2. Konyaeva E.A., Pavlova L.N. Pedagogik tushunchalarning qisqacha lug‘ati: o‘quv nashri / E.A.Konyaeva, L.N.Pavlova. - Chelyabinsk: Chelyab nashriyoti. davlat ped. un-ta, 2012. – 131

3. Корнеев Д.Н., Корнеева Н.Ю. Сетевое взаимодействие как фактор инновационного развития организаций высшего профессионального образования В сборнике: Сетевое взаимодействие как форма реализации государственной политики в образовании Всероссийская научно-практическая конференция. 2015. С. 51-58.

4. Korneev D.N., Loskutov A.A. Oliy ta’lim muassasalarida yoshlarning muhandislik madaniyatini shakllantirish zamonaviy texnosferaning faollashuvi sharoitida sanoat klasterini samarali amalga oshirish omili sifatida. Вестник Челябинского государственного педагогического университета. 2015. № 7. С. 76-84

5. Korneev D.N., Korneeva N.Yu., Salamatov A.A. Kasb-hunar ta’limi o‘qituvchisining inklyuziv kompetensiyasi: g‘oyadan pedagogik tajribani tarqatishgacha.Zamonaviy fanni talab qiluvchi texnologiyalar. 2016 yil. № 5-1. 116- 120-betlar.

6. Тухтасинов, И. М. (2011). Лингвокультурологические и гендерные особенности сложных слов в художественном тексте (на материале английского и узбекского языков). Автореф. дисс.… канд. филол. наук. Ташкент: УзГУМЯ.

7. Тухтасинов, И., & Хакимов, М. (2021). Modern views on the problem of distance and traditional methods of teaching italian language in higher education institutions. Society and Innovation, 2(2), 111-117.

8. Tukhtasinov, I. M., Muminov, O. M., & Khamidov, A. A. (2017). The days gone by. Novel by Abdulla Qodiriy. Toshkent.

9. Tukhtasinov, I. M. (2018). The structure of the phenomenon of equivalence and its importance for translation strategies. In Modern Romano-German linguistics and new pedagogical technologies in language teaching, Materials of the Republican scientific-practical conference, Samarkand.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

VOLUME-5, ISSUE-3

10. Тухтасинов, И. М. (2018). Развитие профессиональной компетенции на основе эквивалентности при подготовке переводчиков.

11. Tukhtasinov, I. M. (2017). Discursive approach in the training of translators. In Mat. International scientific and creative forum" Youth in science and culture of the XXI century". Chelyabinsk: Chelyabinsk State Institute of Culture (pp. 229-231).

12. Тухтасинов, И. М. (2012). Национально-культурная специфика сложных слов, выражающих внешность и характер человека, в английском и узбекском языках. Вестник Челябинского государственного университета, (2 (256)), 122- 125.

13. Тухтасинов, И., & Хакимов, М. (2021). Современные взгляды на проблему дистанционного и традиционного методов обучения итальянскому языку в высших учебных заведениях. Общество и инновации, 2(2), 111-117.

14. Тухтасинов, И. М. (2017). Дискурсивный подход в обучении переводчиков. In Научные школы. Молодежь в науке и культуре XXI в. (pp. 229-231).

15. Тухтасинов, И. (2021). Таржимоннинг касбий компетенцияси ва фаолият функциялари. Иностранная филология: язык, литература, образование, (3 (80)), 5-10.

16. Тухтасинов, И. (2021). Особенности формирования учебного процесса в системе высшего образования Узбекистана в условиях Covid-19. Иностранная филология: язык, литература, образование, (1 (78)), 11-18.

17. Тухтасинов, И. М. (2020). Лингвокультурологический аспект обучения переводческой компетенции. In Язык и культура (pp. 226-231).

18. Тухтасинов, И. М. (2020). Лингвокультурологический аспект обучения переводческой компетенции. In Язык и культура (pp. 226-231).

19. Tuhtasinov, Ilhom and Lutfilloeva, Fahriniso, The Japanese Language Teaching Technologies Based on Computer Simulation Models (September 10, 2019). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=3458780